

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

Změny zákona o DPH r. 2025 – změny v posuzování obratu, registrace plátce, ostatní

Jak již bylo uvedeno v původní informaci k připravovaným změnám zákona o DPH od roku 2025, připravují se s účinností od 1.1.2025 také zásadní změny v oblasti

- posuzování obratu pro povinnou registraci k DPH,
- lhůt pro podání registrace k DPH,
- stanovení termínu, od kterého se stane osoba povinná k dani plátcem daně,

jakož i v dalších oblastech.

V této metodické informaci upozorňujeme na hlavní nové připravované změny v uvedených oblastech.

S účinností od 1.1.2025 má být změněn způsob posuzování limitu obratu 2 mil. Kč pro povinnou registraci osoby povinné k dani jako plátce DPH.

S účinností od 1.1.2025 bude hodnota obratu posuzována vždy za období kalendářního roku, nikoliv jako doposud za každých 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Uvedená změna vyplývá z novelizovaného ustanovení § 6 zákona o DPH.

Novým způsobem bude také stanoveno datum, od kdy se osoba povinná k dani stane plátcem daně při překročení hodnoty obratu 2 mil. Kč.

Osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku nebo osoba registrovaná do režimu pro malé podniky pro tuzemsko bude plátcem od prvního dne kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, ve kterém její obrat v tuzemsku překročil částku 2 mil. Kč. *(Doposud se osoba povinná k dani stává plátcem od prvního druhého druhého následujícího měsíce po měsíci, ve kterém byl limit obratu překročen).*

Výše uvedené ustanovení však neplatí absolutně a nové ustanovení § 6 odst. 2 novely zákona o DPH dává osobám povinným k dani možnost, aby se staly plátcem DPH již dnem následujícím po dni, ve kterém by překročen limit 2 mil. Kč. To však bude podmíněno tím, že osoba povinná k dani sdělí správci daně ve včas podané přihlášce k registraci, že se chce stát plátcem tímto následujícím dnem.

Při překročení limitu obratu 2 mil. Kč bude platit výše uvedený postup pouze za předpokladu, že nedojde k překročení dalšího nově stanoveného limitu, a to částky 2 536 500,- Kč v daném kalendářním roce.

Při překročení částky 2 536 500,- Kč v daném kalendářním roce se osoba povinná k dani stane plátcem daně dnem následujícím po dni, ve kterém byla tato vyšší částka překročena. Uvedený postup vyplývá z nového ustanovení § 6 odst. 2 písm. b) novelizovaného zákona o DPH.

V souvislosti s novými podmínkami registrace osob povinných k dani jako plátcem DPH upozorňujeme také na změnu lhůty pro povinné podání registrace k DPH. Podle novelizovaného ustanovení § 94 zákona o DPH bude nutno podat přihlášku k registraci do 10 pracovních dní ode dne překročení hodnoty obratu 2 mil. Kč nebo vyšší hodnoty obratu 2 536 500,- Kč (*doposud je lhůta po podání přihlášky k registraci stanovena na 15 dní, tj. 15 kalendářních dní*).

Samozřejmě i nadále bude platit možnost dobrovolné registrace plátce DPH, ale pouze za předpokladu, že osoba povinná k dani nebude vedena u správce daně jako „nespolehlivá osoba“.

Z důvodu výše uvedených změn bude docházet také k zavedení nových zvláštních ustanovení vztahujících se k registraci plátce DPH.

Z nového ustanovení § 97b vyplývá, že pokud podala osoba povinná k dani přihlášku k registraci do 30. září příslušného kalendářního roku z důvodu, že její obrat v tuzemsku v příslušném kalendářním roce překročil částku 2 mil. Kč a nesdělila, že se chce stát plátcem dnem následujícím po překročení této částky, správce daně prověří uvedené údaje do 30 dnů ode dne podání této přihlášky, popřípadě ode dne odstranění jejích vad. Pokud osoba povinná k dani splňuje podmínky pro registraci plátce DPH, správce daně ji o tomto výsledku prověření v této lhůtě vhodným způsobem vyrozumí.

Správce daně vydá rozhodnutí o registraci do konce příslušného kalendářního roku, nejdříve však 1. prosince.

Pokud by se stala osoba povinná k dani po vydání rozhodnutí o registraci plátce nebo identifikované osoby plátcem k dřívějšímu dni (např. z důvodu překročení částky 2 536 500,- Kč), správce daně nahradí původní rozhodnutí o registraci novým rozhodnutím.

Z dalších připravovaných významných změn upozorňujeme na problematiku odpočtu DPH u vybraných osobních automobilů. S účinností od 1.1.2024 platí ustanovení § 72 odst. 3 zákona o DPH, podle kterého u vybraných osobních automobilů je možno uplatnit nárok na odpočet DPH maximálně ve výši 420 000,- Kč. Toto omezení se však nevztahuje v r. 2024 na sanitní a pohřební vozidla, jakož i na vozidla pro osobní přepravu uskutečňovanou na základě koncese (taxi).

Navrhovaná novela zákona o DPH od roku 2025 přináší i do této oblasti dvě podstatné změny:

- s účinností od 1.1.2025 má být uvedené limitující ustanovení zrušeno pro osobní automobily používané ke sportovním účelům,
- s účinností od 1.1.2027 má být celé ustanovení § 72 odst. 3 stávajícího zákona o DPH, kterým je zavedeno výše uvedené omezení nároku na odpočet, zrušeno v plném rozsahu včetně navazujících ustanovení § 72 odst. 4 a dalších navazujících ustanovení.

Uvedená změna by tedy znamenala, že od roku 2027 by bylo možno uplatňovat nároky na odpočet DPH u pořízených osobních automobilů používaných pro ekonomické činnosti plátce DPH bez omezení.

Další významnou změnou by měla být povinnost provedení opravy původně uplatněného odpočtu DPH v případech, kdy nedojde k zaplacení pohledávky z přijatého uskutečněného plnění to stanovené lhůty a to do konce 6. měsíce následujícího po měsíci splatnosti uvedené pohledávky. Provedení opravy (snížení odpočtu daně) bude pro dlužníka povinné v případě, že pohledávka ze zdanitelného plnění nebyla uhrazena do posledního dne 6. kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, v němž uplynula lhůta její splatnosti. Uvedená změna je obsažena v novelizovaném ustanovení § 74b odst. 3 zákona o DPH.

Z důvodu odstranění nadbytečné náročnosti novela zákona stanovuje, že povinnost provedení opravy odpočtu daně nevzniká, pokud k úhradě pohledávky dojde nejpozději v posledním dni zdaňovacího období dlužníka, v němž uplynul poslední den šestého měsíce následujícího po měsíci, v němž uplynula lhůta splatnosti pohledávky. Toto ustanovení se bude vztahovat pro čtvrtletní plátce DPH.

Pokud provedl dlužník opravu odpočtu daně podle předchozího odstavce a následně zcela nebo částečně uhradil předmětnou pohledávku ze zdanitelného plnění, je oprávněn provést opravu odpočtu daně spočívající ve zvýšení již opraveného odpočtu daně nejdříve za zdaňovací období, ve kterém byla pohledávka ze zdanitelného plnění zcela nebo částečně uhrazena. Opravu odpočtu daně v tomto případě dlužník provede ve výši vypočtené z poskytnuté úplaty.

Avšak i uvedená oprava spočívající v možnosti zvýšení nároku na odpočet DPH po zaplacení pohledávky bude časově omezena.

Podle nového ustanovení § 74b odst. 3 zákona nebude možno tento nárok na odpočet DPH uplatnit po uplynutí druhého kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, ve kterém nárok na odpočet daně vznikl. Po uplynutí této lhůty je plátce oprávněn uplatnit nárok na odpočet daně u přijatého zdanitelného plnění, pokud mu vznikla povinnost z tohoto plnění přiznat daň (formou reverse-charge).

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 26.9.2024